

Vattentjänstverkens verksamhetsområden i Sibbo kommun

Tekniska utskottet 2.3.2021 § 32

Beredare: Teknisk direktör Ilari Myllyvirta, ilari.myllyvirta(at)sibbo.fi

Bakgrund

Lagen om vattentjänster (119/2001) ändrades år 2014 (lagen om ändring av lagen om vattentjänster 681/2014). Denna lag förutsätter att kommunen innan lagen träder i kraft (1.9.2014) presenterar godkända verksamhetsområden för vattentjänstverken, tätorter inom dem samt de områden som ska inkluderas i vattenledningsnätet och avloppsnätet på en karta.

Sibbo Vattens verksamhetsområden har fastställts i enlighet med 2014 års lag första gången våren 2017 och kommunstyrelsen lade fram rapporten "Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område" jämte kartor för perioden 5.6–1.9.2017. Sibbo kommun fick totalt 11 utlåtanden, varav utlåtandet av NTM-centralen i Nyland var negativt.

I sitt utlåtande konstaterade NTM-centralen i Nyland följande:

1. Verksamhetsområdena ska omfatta de områden där det på grund av den faktiska eller den planerade samhällsutvecklingen är behövt att ansluta fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller spillvattenavlopp (7 § i lagen om vattentjänster). Utgångspunkten är att alla detaljplanområden uppfyller kriterierna för ett verksamhetsområde.
2. Verksamhetsområdet ska anges på en karta, som ska vara allmänt tillgänglig i ett datanät (8 § i lagen om vattentjänster).
3. Tätorter ska inkluderas i de områden som ska anslutas till spillvattennätet i vattentjänstverkets verksamhetsområde (3 § 31 mom. i förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse 888/2006).
4. I lagen om vattentjänster hänför sig definitionen av tätort till en lindring av anslutningsskyldigheten, inte till definitionen av ett verksamhetsområde.
5. NTM-centralen i Nyland anser att även verksamhetsområdena för de vattenandelslag som är verksamma inom kommunens område bör definieras i enlighet med de kriterier som bestäms i lagen om vattentjänster.

NTM-centralen i Nyland föreslår att verksamhetsområdet omdefinieras så att utgångspunkten för avgränsningen är Sibbo kommuns faktiska och planerade samhällsutveckling och planeringen av utvecklingen av vattentjänsterna i Sibbo. Avgränsningen måste vara tydlig och entydig. Terminologin för definiering av ett verksamhetsområde och förhållandet till lagstiftningen måste rättas till, den lag som det hänvisas till tydligt lyftas fram och användningen av termen tätort klargörs.

Sibbo kommun beslutade att avbryta arbetet och börja omdefiniera verksamhetsområdena.

Arbetet utfördes under ledning av Sibbo kommun i nära samarbete med Sibbo Vatten. Kommunens miljöövervaknings- och byggnadstillsynsmyndigheter samt planläggning har deltagit i utarbetandet. Förutom Sibbo Vatten är tre vattentjänstandelslag verksamma i Sibbo (Kitö, Sibbe och Suoni). Med vattenandelslagen har diskuterats om definieringen av verksamhetsområdet i Sibbo, och vattentjänstandelslagen har inte ansett det nödvändigt att delta närmare i arbetet med att definiera verksamhetsområden och vill inte att ett verksamhetsområde ska definieras i detta skede. Vid definieringen av verksamhetsområdet har Sibbo kommun dessutom förhandlat flera gånger med NTM-centralen i Nyland mellan 2019 och 2021.

Enligt § 34 punkt 1 i Sibbo kommuns förvaltningsstadga lämnar Sibbo Vattens direktions ett förslag till kommunen om affärsverkets verksamhetsområde. Kommunfullmäktige i Sibbo beslutar om definitionen av verksamhetsområdet för Sibbo kommuns vattentjänster.

Mål för definieringen av verksamhetsområden för vattentjänster

I arbetet utreddes behoven av att definiera verksamhetsområden för vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område (affärsverket Sibbo Vatten, Kitö Vattenandelslag, Sibbe Vattenserviceandelslag och vattenandelslaget Suoni) och avgränsningsalternativen utifrån vattentjänstverkens nuläge och lagen om vattentjänster. Syftet med arbetet är att göra upp en framställning till avgränsningar av verksamhetsområden för vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område.

Arbetet behandlar också ordnande av centraliserade vattentjänster utanför verksamhetsområdena. I Sibbo kallas områden med centraliserade vattentjänster utanför verksamhetsområdet distributionsområden. Syftet med arbetet är att göra upp ett förslag till avgränsningar av distributionsområden för de vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område och till verksamhetsprinciper för distributionsområdena, som bestäms av kommunen. Inom ett distributionsområde i Sibbo kommun har invånarna rätt att ansluta sig, men inte skyldighet att ansluta sig.

Sibbo kommuns utgångspunkt är att erbjuda sina invånare en bra centraliserad vattentjänst, antingen via Sibbo Vatten eller via ett vattenandelslag som grundats. Sibbo kommun har som mål att definiera verksamhetsområdena och det ovannämnda distributionsområdet så att kommuninvånarna har möjlighet att få en god centraliserad vattentjänst till ett skäligt pris och att endast invånarna i de områden som enligt lag förutsätts ansluta sig har anslutningskyldighet.

Rapporten som utarbetats om arbetet, "Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område", bifogas.

Processen för definiering av verksamhetsområden

Processen för definiering av verksamhetsområden fortskred enligt följande:

1. Utredning av arbetets lagstiftningsmässiga bakgrund.
2. Analys av samhällsutvecklingen i Sibbo kommun, där man gick igenom den nuvarande och framtida utvecklingen av bosättningen i syfte att definiera verksamhetsområdet.

3. Analys av tätortsområden enligt förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse. Enligt förordningen ska tätorter inkluderas i de områden som ska anslutas till spillvattennätet i vattentjänstverkets verksamhetsområde enligt lagen om vattentjänster.
4. Utarbetande av avgränsningar av verksamhetsområdet med hänsyn till ovan nämnda lagstiftning.
5. Behandling av lindringar till skyldigheten att ansluta sig.

Processen för verksamhetsområdesarbetet framgår av bild 1.

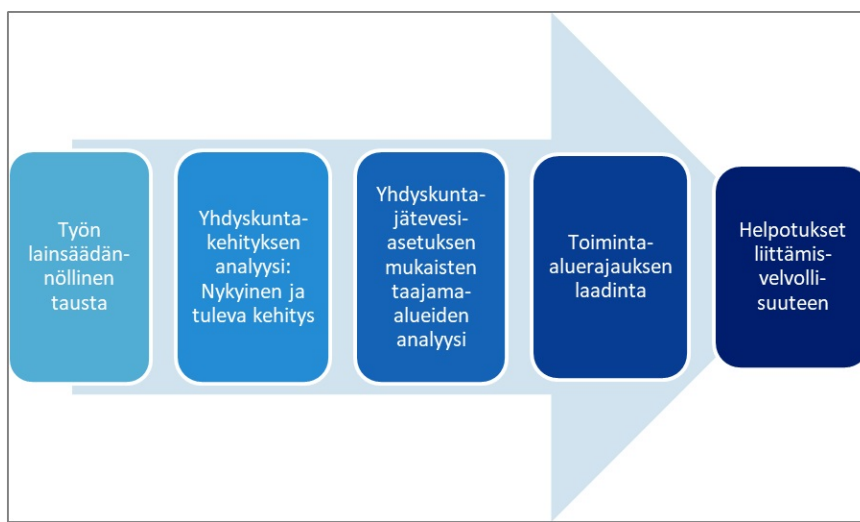

Bild 1. Processen för verksamhetsområdesarbetet

I processen för och arbetet med att definiera vattentjänsternas verksamhetsområden har alla frågor i NTM-centralen i Nylands utlåtande beaktats. I genomgången av verksamhetsområdet har NTM-centralen dessutom lyft fram bland annat utveckling av vattentjänster enligt 5 § i lagen om vattentjänster och ordnande av vattentjänster enligt 6 § i lagen om vattentjänster. Frågorna nedan har också inkluderats och beaktats både vid definieringen av verksamhetsområden och vid presentationen av de centraliserade vattentjänsternas omfattning och principer. I Sibbo kallas ett område som ligger utanför verksamhetsområdena och omfattas av de centraliserade vattentjänsterna distributionsområde.

Sibbo Vattens verksamhetsområde

På grundval av utredningsarbetet föreslår Sibbo Vatten följande avgränsning av verksamhetsområdet:

De detaljplanerade områdena och det tidigare GW-Hydros verksamhetsområde bildar Sibbo Vattens nuvarande verksamhetsområden. Enligt Sibbo kommuns planlägningsprogram upptas detaljplanerade områden som verksamhetsområden under 2021–2024.

Baserat på den förverkligade samhällsutvecklingen definieras verksamhetsområdena – utöver de detaljplanerade områdena – enligt följande:

1. I Antbackens område nära Nickby har det till följd av samhällsutvecklingen bildats så tät bebyggelse att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.

2. Öster om planområdet Ådalen i Nickby är bosättningen så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.
3. Bosättningen i glesbygdsområdet mellan planområdena Nickby centrum och Nickby gård är så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.
4. Bosättningen i glesbygdsområdet söder om Söderkulla är så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.

Sibbo Vattens verksamhetsområde framgår närmare av bilagan "Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde".

Vid definieringen av verksamhetsområden har dessutom beaktats att:

1. I det nuvarande verksamhetsområdet (detaljplanområdena och GW-Hydros område) trädde anslutningsskyldigheten i kraft 31.12.2018. Fastigheter på det verksamhetsområde som varit i kraft sedan tidigare skulle ansluta sig till nätet senast 31.12.2018, vilket förutsätts i lagen om vattentjänster.
2. Fastigheter inom verksamhetsområdets utbyggnadsdel, som är belägna i ett område där nätet redan byggts, föreslås inkluderas i nätet senast 31.12.2023.
3. Vattentjänstverket klarar av att på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt sköta de vattentjänster som det ansvarar för
4. De avgifter för vattentjänster som tas ut för att täcka kostnaderna för vattentjänsterna blir skäliga och rättvisa.
5. Hela Sibbo Vattens verksamhetsområde är tätort, och fastigheterna där har därför en skyldighet att ansluta sig.
6. Alla Sibbo Vattens verksamhetsområden som presenterats inkluderas i både vattenledningsnätet och spillvattennätet.

Närmare uppgifter om kriterier och motiveringar för definieringen av verksamhetsområden finns i den bifogade rapporten "Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område".

Vid sitt möte 23.2.2021 behandlade Sibbo Vattens direktion Sibbo Vattens verksamhetsområde och föreslog kommunen ett verksamhetsområde för Sibbo Vatten enligt bifogad Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde. Sibbo kommun föreslår att Sibbo Vattens verksamhetsområde är det samma som Sibbo Vattens direktion har föreslagit.

Sibbo Vattens distributionsområden

För områden som ligger utanför verksamhetsområdena men omfattas av centraliserade vattentjänster används i detta arbete namnet distributionsområde. Distributionsområdenas omfattning och utvidgning fastställs enligt principerna i 6 § "Ordning av vattentjänster" i lagen om vattentjänster.

Sibbo kommun förutsätter att Sibbo Vatten upprätthåller en aktuell karta över sitt distributionsområde och de fastigheter som har möjlighet att ansluta sig till eller har anslutit sig till de centraliserade vattentjänsterna. Det är också möjligt för fastigheter utanför området att ansluta sig med hjälp av en egen lång tomtledning. Sibbo Vatten ansvarar för skyldigheterna att ordna vattentjänster i ett distributionsområde på samma sätt som i ett verksamhetsområde.

Därtill förutsätter Sibbo kommun att Sibbo Vatten utvecklar och utvidgar sitt distributionsområde enligt följande principer:

1. Utvidgningsområdet anges i genomförandeprogrammet för utvecklingsplanen för vattenförsörjningen (område med behov av vattentjänster enligt 6 § i lagen om vattentjänster)
2. I området finns en tillräcklig (minst över 50 %) villighet att ansluta sig till de centraliserade vattentjänsterna
3. Gemensamma projekt med en tredje part (t.ex. NTM) kan lyfta byggandet av stomledningar i ett visst område till toppen av genomförandeprogrammet för att utnyttja synergifördelar

Sibbo Vattens distributionsområden framgår av bilagan "Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo".

Vattentjänsterna i Östersundom

Sibbo Vatten ansvarar tills vidare för ordnandet av vattentjänster i de områden som omfattas av vattentjänstnät i Östersundom, som tillhör Helsingfors. Vid grundandet av HRM avtalades att Sibbo Vatten inte utvidgar sitt verksamhetsområde med nätverksdelar på Helsingforssidan. Vid grundandet av HRM har man också avtalat om att när planläggningen i Helsingfors framskrider i Östersundom och till Sibbo Vattens tidigare verksamhetsområde, löser HRM in Sibbo Vattens vattentjänstnät genom en affärsverksamhetsaffär på samma grunder som tillämpades vid inlösningen av HRM:s medlemskommuners vattentjänstnät vid grundandet av HRM.

De verksamhetsområden som Sibbo kommun i tiden definierat bör göras lagakraftvunna för Sibbo Vatten i området Östersundom. De verksamhetsområden som anvisas för Sibbo Vatten presenteras närmare i bilagan "Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde", inom Östersundoms område, som hör till Helsingfors.

Vattenandelslagens verksamhetsområden

Tre vattenandelslag är verksamma inom Sibbo kommuns område: vattenandelslagen Kitö, Sibbe och Suoni. Samtliga vattenandelslags vattentjänstnät finns i sin helhet utanför tätortsstrukturen, eftersom den permanenta bosättningen i området är gles. De fastigheter som omfattas av vattenandelslagens tjänster är huvudsakligen fritidsfastigheter, i stort sett inga ytterligare byggnader kommer att byggas i området och samhällsstrukturen kommer inte att förändras inom en överskådlig framtid.

Den förverkligade eller planerade samhällsutvecklingen eller förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse förutsätter inte att ett verksamhetsområde definieras för de vattenandelslag som finns i Sibbo.

Vattenandelslagens distributionsområden

Det finns dock skäl att definiera ett distributionsområde för Kitö Vattenandelslag enligt Sibbo Vattens praxis för distributionsområden.

Sibbo kommun förutsätter också att andra vattentjänstverk (vattenandelslag) som verkar inom Sibbo kommuns område till tillämpliga delar följer samma principer som Sibbo Vatten.

Vattenandelslagens distributionsområden framgår av bilagan "Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo".

Beslutande om verksamhets- och distributionsområden

På grundval av det material som lagts fram är avsikten att i första hand besluta om vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område. Beslut om vattentjänstverkens verksamhetsområden fattas av fullmäktige efter ett samråd. På grundval av det material som bifogats till utlåtandet skulle följande förslag till verksamhetsområde inom Sibbo kommuns område skickas för samråd:

- För Sibbo Vatten föreslås ett verksamhetsområde enligt bilaga Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde för både vattenledningar och spillvattenavlopp samt de preciseringar för fastigheternas anslutningsskyldighet i området som framläggs i rapporten
- Inget verksamhetsområde föreslås för Kitö Vattenandelslag.
- Inget verksamhetsområde föreslås för Sibbe Vattenserviceandelslag.
- Inget verksamhetsområde föreslås för vattenandelslaget Suoni.

På grundval av det framlagda materialet är det dessutom meningen att Sibbo kommun separat beslutar om så kallade distributionsområden för vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område och om verkens skyldigheter inom dessa områden. Distributionsområdena är vattentjänstverkens nätverksområden för centraliserade vattentjänster utanför verksamhetsområdena. Med hjälp av det här sköter Sibbo kommun om ordnandet och utvecklingen av vattentjänster i Sibbo kommuns område i enlighet med lagen om vattentjänster. På grundval av det framlagda materialet föreslås följande distributionsområden för vattentjänstverken som administrativa beslut.

- För Sibbo Vatten de skyldigheter som framläggs i bilagan "Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo" och rapporten
- För alla vattenandelslag (Kitö, Sibbe och Suoni) de skyldigheter som framläggs i bilagan "Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo" och rapporten

Föredragande

Teknisk direktör Myllyvirta Ilari

Förslag

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen att

1. kommunstyrelsen lägger fram rapporten "Vattentjänstverkens verksamhetsområden i Sibbo kommun" jämte bilagematerial (Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde och Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo) under tiden 16.3–6.4.2021 och begär utlåtanden av följande myndigheter:

- NTM-centralen i Nyland
- Miljövårdsmyndigheten i Sibbo kommun
- Hälsoskyddsmyndigheten i Borgå stad
- Miljövårdsmyndigheten i Helsingfors stad och
- Hälsoskyddsmyndigheten i Helsingfors stad.

2. Föreslår kommunstyrelsen att myndigheternas utlåtanden och kommuninvånarnas anmärkningar ska lämnas in till registraturen i Sibbo kommun senast 6.4.2021 kl. 16.00.

Behandling

Beslut

Tekniska utskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.
Paragrafen justerades omedelbart.

Kommunstyrelsen 08.03.2021 § 66

Föredragande Kommundirektör Grannas Mikael

Förslag Kommunstyrelsen beslutar

1. lägga fram rapporten "Vattentjänstverkens verksamhetsområden i Sibbo kommun" jämte bilagematerial (Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde och Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo) under tiden 16.3–6.4.2021 och begär utlåtanden av följande myndigheter:

- NTM-centralen i Nyland
- Miljöförvaltningsmyndigheten i Sibbo kommun
- Hälsoskyddsmyndigheten i Borgå stad - Miljöförvaltningsmyndigheten i Helsingfors stad och
- Hälsoskyddsmyndigheten i Helsingfors stad.

2. att myndigheternas utlåtanden och kommuninvånarnas anmärkningar ska lämnas in till registraturen i Sibbo kommun senast 6.4.2021 kl. 16.00.

Behandling

Beslut Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.

Tekniska utskottet 4.5.2021 § 53

258/14.05.00/2021

Beredare: Teknisk direktör Ilari Myllyvirta, [ilari.myllyvirta\(at\)sibbo.fi](mailto:ilari.myllyvirta(at)sibbo.fi)

Kommunstyrelsen lade fram rapporten "Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område" och bad separat om utlåtanden av myndigheterna.

Under framläggningstiden lämnades två anmärkningar till Sibbo kommuns registrering av invånare. Anmärkningarna ingår i bilagorna.

NTM-centralen i Nyland har 30.3.2021 begärt om tilläggstid till 16.4.2021, vilket har beviljats. Utlåtandet lämnades till Sibbo kommuns registrering inom den beviljade tilläggstiden och det presenteras i en bilaga.

Miljöförvaltningsmyndigheten i Borgå har 17.3.2021 begärt om tilläggstid till 22.4.2021, vilket har beviljats. Utlåtandet lämnades till Sibbo kommuns registrering inom den beviljade tilläggstiden och det presenteras i en bilaga.

Miljöövervakningen i Sibbo har 15.3.2021 bett om tilläggstid till 30.4.2021. Tilläggstid beviljades till 29.4.2021. Utlåtandet mottogs inom den beviljade tilläggstiden och det presenteras i en bilaga.

Miljöskydds- och hälsoskyddsmyndigheten i Helsingfors stad lämnade inte något utlåtande i ärendet.

Bemötanden till anmärkningarna som lämnats av invånare

Anmärkning 1 i huvuddrag:

Vi föreslår att fastigheten 753-414-6-0, Eriksnäsvägen 79, inkluderas i vattenverkens verksamhetsområde och att nulägeskartan uppdateras så att fastigheten redan är belägen i distributionsområdet. Fastigheten har varit ansluten sedan 1970-talet och kopplingar & rörledningar har förnyats år 2012 enligt Sibbo Vattens norm. För att få bygglov förutsätter byggnadstillsynen i Sibbo redan nu att fastigheten har anslutits till kommunaltekniken. Statistiskt är fastigheten belägen i ett tätortsområde och område A i Sibbo generalplan 2025. Vår fastighet angränsar till Sibbo å, varvid det ur samhällssynpunkt inte kan anses ändamålsenligt att låta avloppsvattnet från fastigheten ledas ut i naturen via ett minireningsverk och markfiltrering, där defekter kan uppstå, då kommunal teknik redan har byggts till fastighetens gräns.

Anmärkning 1 finns i sin helhet som bilaga.

Sibbo kommuns bemötande till anmärkning 1:

Distributionsområdena för Sibbo Vatten har avgränsat så att de omfattar de områden som ligger inom cirka 100 meter från stamlinjerna. Denna avgränsning hindrar inte fastigheter som ligger utanför avgränsningen för distributionsområdena att ansluta sig med en egen längre tomtledning. Er fastighet 753-414-6-0 och nästan alla omgivande fastigheter är redan anslutna till Sibbo Vattens vattenlednings- och avloppsnät och de som ännu inte anslutit sig har möjlighet att ansluta sig till vattenlednings- och avloppsnätet.

Avgränsningarna för verksamhets- och distributionsområdena har gjorts enligt enhetliga principer i enlighet med lagen om vattentjänster. Dessutom skulle en utvidgning av verksamhets- eller distributionsområdet så att de gäller er fastighet 753-414-6-0 inte på något sätt förändra situationen för fastigheten. På grundval av anmärkningen behöver inte avgränsningen av verksamhets- eller distributionsområdena ändras.

Anmärkning 2 i huvuddrag:

Fastigheterna på Eriksnäsvägen 81 och 83 är utanför vattenverkets verksamhetsområde. Därför skall verksamhetsområdets gräns dras till fastigheterna så att de blir inom vattenverkets verksamhetsområde.

Motivering:

Vår egen brunn är nära Eriksnäsvägen, trafiken har ökat så otroligt. Vi är oroliga för att vattnet i framtiden inte är dugligt att användas. På varma sommarmånader torkar vattnet ut.

Anmärkning 2 finns i sin helhet som bilaga.

Sibbo kommuns bemötande till anmärkning 2:

Sibbo Vattens stamlinjer ligger cirka 100 meter från fastigheten Eriksnäsvägen 81, så fastigheten hör för närvarande till distributionsområdet som definierats för Sibbo Vatten och fastigheten har

redan nu möjlighet och rätt att ansluta sig till vattenlednings- och avlopps nätet.

Fastigheten Eriksnäs vägen 83 har möjlighet att ansluta sig till Sibbo Vattens distributionsnät som en fastighet utanför distributionsområdet, eftersom fastigheten ligger på över 100 meters avstånd från Sibbo Vattens stamledning. Fastigheten har också möjlighet att ordna sina vattentjänster fastighetsspecifikt så att den uppfyller de lagstadgade kriterierna. De fastighetsspecifika vattentjänstsystemen övervakas av Sibbo kommuns miljömyndighet.

Avgränsningarna för verksamhets- och distributionsområdena har gjorts enligt enhetliga principer i enlighet med lagen om vattentjänster. På grundval av anmärkningen behöver inte avgränsningen av verksamhets- eller distributionsområdena ändras.

Utlåtandet av NTM-centralen i Nyland

Vid utarbetandet av rapporten över verksamhetsområdet för vattentjänsterna i Sibbo kommun hölls flera förhandlingar med NTM-centralen i Nyland enligt det önskemål som NTM-centralen i Nyland framfört i sitt tidigare utlåtande. Under förhandlingarna konstaterades att Sibbo har förnyat sitt förslag till verksamhetsområde i enlighet med principerna i NTM-centralens utlåtande. Utöver det tidigare utlåtandet har NTM-centralen i förhandlingarna lyft fram sin oro över ordnandet (lag om vattentjänster 6 §) och utvecklingen (lag om vattentjänster 5 §) av vattentjänsterna i de områden som ligger utanför vattentjänsternas verksamhetsområden. Sibbo kommun har föreslagit NTM-centralen att de aktuella områdena ska beaktas i enlighet med lagen om vattentjänster.

Utlåtandet av NTM-centralen i Nyland i huvuddrag:

Som sammanfattning av NTM-centralen i Nylands utlåtande daterat 16.4.2021 konstateras att NTM-centralen i Nylands uppfattning är att verksamhetsområdena inte har avgränsats i den mening som avses i 7 § i lagen om vattentjänster.

NTM-centralen i Nylands utlåtande presenteras i sin helhet i bilaga 7.

Sibbo kommuns bemötande i huvuddrag

Som sammanfattning av Sibbo kommuns bemötande konstaterar Sibbo kommun att avgränsningarna av vattentjänstverkens verksamhetsområden har gjorts i enlighet med lagen om vattentjänster. Avgränsningen av verksamhetsområden för vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område grundar sig framför allt på en analys som kommunen gjort om den nuvarande och planerade samhällsutvecklingen. Analysen omfattar hela kommunens område och som ett resultat av den föreslår Sibbo kommun verksamhetsområden för vattentjänstverken inom kommunens område. I samband med definieringen av verksamhetsområdet har även andra frågor som påverkar avgränsningen av verksamhetsområdena behandlats, t.ex. en analys av tätorsområdena enligt förordningen om avloppsvatten från tätbebyggelse. Vid definieringen av avgränsningen av verksamhetsområden har även behovsområdena för vattentjänster beaktats. De avgränsningar av vattentjänstverkens verksamhetsområden som Sibbo kommun gjort uppfyller kraven i lagen om vattentjänster.

Sibbo kommuns detaljerade motivering till NTM-centralen i Nylands utlåtande

Nedan presenteras huvudpunkterna i NTM-centralen i Nylands utlåtande och bemötandena till dem.

Konstaterande 1: I sitt utlåtande 16.4.2021 konstaterar NTM-centralen i Nyland att de områden enligt 7 § i lagen om vattentjänster på vilka det är nödvändigt att ansluta fastigheterna i vattentjänstverkets vattentjänstnät på grund av faktisk eller planerad samhällsutveckling omfattar bl.a. de nuvarande och framtida detaljplaneområdena och i princip tätorterna (YKR-tätort). NTM-centralen i Nyland konstaterar i sitt utlåtande att en särskild granskning ska göras över åtminstone de mycket tätbebyggda områdena i södra Sibbo, dvs. området (Majvik-)Gumbostrand-Västerskog, Söderkulla område och byområdena i Immersby och Box. Utöver detaljplanområdena är särskilt detaljplanens randområden redan nu jämförbara med detaljplaneområdena i fråga om områdeseffektivitet, likaså området Gumbostrand-Västerskog. Samma situation råder också längs Kervo-Nickby-banan i områdena Tallmo och Nickby.

Bemötande: Sibbo kommun har gjort en analys över den nuvarande och planerade samhällsutvecklingen i enlighet med 7 § lagen om vattentjänster. Analysen omfattar hela kommunens område och Sibbo kommun presenterar resultatet av avgränsningen av vattentjänsternas verksamhetsområde på en karta.

I förslaget till verksamhetsområde för Sibbo kommuns vattentjänstverk har Gumbostrand inkluderats i ett verksamhetsområde som definierats av Sibbo kommun, och i Majvikområdet pågår en planprocess som senare leder till ett verksamhetsområde. Planeringen framskrider i samarbete med Helsingfors stad och det är i detta skede inte möjligt att fastställa den exakta tidpunkten för planens ikraftträdande.

Detaljplanområdenas randområden kring Söderkulla och Nickby har behandlats och beaktats i analysen över både den nuvarande och planerade samhällsutvecklingen. På grundval av analysen har följande områden i närheten av detaljplaneområdena föreslagits anslutas till verksamhetsområdena:

- Mårtensby nära Nickby där det till följd av samhällsutvecklingen bildats så tät bebyggelse att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.
- Området som ligger öster om planområdet Ådalen i Nickby, där bosättningen på grund av samhällsutvecklingen blivit så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.
- Glesbygdsområdet mellan planområdena Nickby centrum och Nickby gård, där bosättningen i och med den nuvarande samhällsutvecklingen har blivit så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.
- Glesbygdsområdet söder om Söderkulla, där bosättningen i och med den nuvarande samhällsutvecklingen har blivit så tät att den förutsätter att området definieras som verksamhetsområde.

I Västerskogområdet pågår en generalplanering som undersöker möjligheterna till utveckling av området, särskilt med avseende på AT-områdena i den nuvarande generalplanen. Generalplaneringen av Västerskogområdet kommer att klargöra hur området ska utvecklas och i vilken utsträckning den nuvarande och framtida samhällsutvecklingen förutsätter att det distributionsområde som nu föreslagits ändras till ett

verksamhetsområde för vattentjänsterna, men inte innan planeringen är klar och de kommande åtgärderna fastställts.

I Tallmoområdet pågår en intensiv detaljplanering som kommer att ändra områdena till verksamhetsområden för vattentjänsterna när detaljplanen fastställts. Bland annat följande av Tallmoområdets detaljplaner har fastställts: TM 1 Blekdalsvägens egnahemstomter, TM 2 Tallmo centrum, södra delen, TM 3 Talma Hills fritidsbostäder, TM 4 Hietala, TM 6 Tallmobågen. I detta skede har Tallmoområdet föreslagits som ett distributionsområde utanför verksamhetsområdet, och områdena kommer att anslutas till verksamhetsområdena för vattentjänsterna i takt med att detaljplanerna fastställs.

I Sibbo kommuns granskning förutsatte inte den nuvarande samhällsutvecklingen i övrigt inkludering av bosättningen i verksamhetsområden i fråga om befolkningstäthet, vattenbehov och behandling av spillvatten. Dessa områden har varit oförändrade under en lång tid och enligt Sibbo kommuns granskningar är det inte nödvändigt att ansluta fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller spillvattenavlopp och inte det bästa sättet för alla fastigheter.

Enligt Sibbo kommuns nuvarande planer för samhällsutvecklingen kommer antalet invånare utanför detaljplaneområdet inte att öka och därmed kommer inte heller samhällsstrukturen att utvecklas, och på grund av den framtida samhällsutvecklingen är det inte nödvändigt att ansluta områdena till Sibbo vattentjänsters verksamhetsområden. Förhållandena för distributionsområdena utanför de definierade verksamhetsområdena granskas, och om de förändras kan distributionsområden anslutas till vattentjänsternas verksamhetsområden i enlighet med vad som beskrivits ovan.

Konstaterande 2: I sitt utlåtande hänvisar NTM-centralen i Nyland troligen till att verksamhetsområdena i "Klassificering av vattentjänsternas behovsområden och identifierade behovsområden" i punkt 7.2 i Sibbo kommuns rapport över verksamhetsområden skiljer sig från verksamhetsområdena som definierats i rapporten i bilaga 1 "Vattentjänstverkets verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område".

Bemötande: Klassificeringen av vattentjänsternas behovsområden och de identifierade behovsområdena har definierats i Utvecklingsplanen för Sibbo kommuns vattentjänster utifrån "ordnande av vattentjänster" i 6 § i lagen om vattentjänster. Enligt denna paragraf ska kommunen vidta åtgärder a) för inrättande av ett vattentjänstverk, b) för utvidgande av vattentjänstverkets verksamhetsområde, eller c) tryggande av tillgången till andra behövliga tjänster, om en större grupp av invånare eller sanitära skäl eller miljöskyddsskäl kräver det.

Det här innebär inte att ett verksamhetsområde alltid måste definieras i syfte att uppfylla kommunens skyldigheter när punkterna 1–3 är aktuella. Sibbo kommun har definierat områdena utanför vattentjänsternas verksamhetsområden som distributionsområden. I områden som definierats som distributionsområden uppfylls inte förutsättningarna i 7 § i lagen om vattentjänster och därför vidtas åtgärden i 6.2 § i lagen om vattentjänster c) tryggande av tillgången till andra behövliga tjänster, men om situationen kräver det skulle det vara möjligt att utvidga verksamhetsområdet och vidta åtgärder

Konstaterande 3: I sitt utlåtande konstaterar NTM-centralen i Nyland att lagen om vattentjänster inte känner till termen distributionsområde och att en utvidgning som baserar sig på behovet av vattentjänster bör ske med framförhållning på områden som enligt lagen om vattentjänster är verksamhetsområden, enligt definitionen i 7 § i lagen om vattentjänster.

Bemötande: Behovet av vattentjänster definieras i 6 § i lagen om vattentjänster. Enligt lagen om vattentjänster är det också möjligt att tillhandahålla vattentjänster till andra områden och kunder än de som omfattas av ett av kommunen definierat vattentjänstverks verksamhetsområde. I 6 § lagen om vattentjänster anges inte några principer för hur verksamhetsområden ska definieras.

Ett av målen med reformen av lagen om vattentjänster och syftet med avskaffandet av utvecklingsplanen för vattentjänster var att öka kommunernas valfrihet när det gäller hur de fullgör sina skyldigheter att utveckla vattentjänsterna i allmänhet.

Sibbo kommun har definierat områdena utanför vattentjänsternas verksamhetsområden som distributionsområden. I områden som definierats som distributionsområden uppfylls inte förutsättningarna i 7 § i lagen om vattentjänster och därför vidtas åtgärden "tryggande av tillgången till andra behövliga tjänster" enligt 6.2 § i lagen om vattentjänster. Om omständigheterna förändras och situationen så kräver kan en del av distributionsområdena anslutas till verksamhetsområdena enligt vad som konstaterats ovan. På grundval av ovanstående är distributionsområde en term som härrör från en åtgärd i lagen om vattentjänster och således en term som lagen om vattentjänster "känner till".

Den planerade samhällsutvecklingen har beaktats så långt som kommunens kännedom sträcker sig. De föreslagna utbyggnadsområdena täcker genomförandet av verksamhetsområden för nästan hela 20-talet, delvis också in på 30-talet, och på områden utanför verksamhetsområdena, dvs. distributionsområden cirka 4-5 år. Tidsplanerna för genomförandet beskrivs i detalj i rapporten.

Konstaterande 4: Enligt NTM-centralen i Nylands uppfattning bör vattenandelslagens verksamhetsområden granskas på samma sätt som Sibbo Vattens verksamhetsområde.

Bemötande: Sibbo kommun har granskat hela kommunens område, och definitionen av verksamhetsområde innehåller en likadan granskning även i fråga om vattenandelslagen. Vattenandelsagen som är verksam i Sibbo är belägna i områden som det på grund av den nuvarande eller framtida samhällsutvecklingen inte är nödvändigt att ansluta till Sibbo vattentjänsters verksamhetsområden.

Vattenandelslagens nätverksområden är glest bebyggda och består till stor del av fritidsbostäder som nödvändigtvis inte ens har behov av vattentjänster. Vattenandelslagens områden är inte heller YKR-tätortsområden. Fastigheterna inom nätverksområdena som hör till vattenandelslagen Kitö, Sibbo Coop och Suoni skulle också omfattas av en mindre strikt anslutningsskyldighet eftersom de är områden utanför tätortsområdena. På grund av ovan nämnda omständigheter kan definieringen av ett verksamhetsområde för Kitö och Sibbo inte anses vara ändamålsenligt ur området invånares synpunkt, och på grundval av Sibbo kommuns granskning av verksamhetsområdena är anslutande av fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller spillvattenavlopp inte nödvändigt och inte det bästa sättet för alla fastigheter.

Konstaterande 5: På vattenandelslagens områden, särskilt i skärgården, finns även planerad markanvändning, bl.a. pågående planering där behovet av vattentjänster för åretruntboende, fritidsboende och utvecklingen av näringslivet har lyfts fram. Dessa behov av vattentjänster bör beaktas vid definieringen av verksamhetsområden och då definieringen görs med framförhållning.

Bemötande: I utlåtandet hänvisas till en plan för företagsverksamhet för fritidsaktiviteter på Norrkullandet. Målet för Sibbo kommun är att främja förhållandena för boende i skärgården och att i mån av möjlighet främja näringsverksamhet i skärgården. Sibbo kommun har strävat efter att göra det möjligt att ansluta det aktuella företagsområdet till det i området verkamma vattenandelslaget Sibbe Coops vattentjänstsystem. Detta skulle möjliggöra lättare förhållanden för affärsverksamheten. NTM-centralen i Nyland har för området föreslagit fastighetsspecifika lösningar och inte en centraliserad lösning för vattentjänsterna i detaljplanområdet och inte i skärgården över lag. En fastighetsspecifik lösning tjänar inte företagsverksamhetens behov.

Vattenandelslaget Sibbe Coops nätverksområde omfattar ett glesbebyggt skärgårdsområde där merparten av fastigheterna är fritidsfastigheter, av vilka alla inte nödvändigtvis har behov av vattentjänster. Även företagsverksamheten kan bedrivas med alternativa arrangemang med avseende på vattentjänsterna, vilket har konstaterats ovan. Företagsverksamheten på Norrkullalandet i Sibbo kommuns skärgård kräver inte att området definieras som ett verksamhetsområde för ett vattentjänstverk, varken på grundval av lagen om vattentjänster eller en analys av den nuvarande eller planerade samhällsutvecklingen.

Konstaterande 6: I NTM-centralen i Nylands utlåtande hänvisas till Jord- och skogsbruksministeriets handbok i lagen om vattentjänster 2015 och, när det gäller definitionen av ett vattentjänstverk, till definitionen av ett vattentjänstverk i dricksvattendirektivet (98/83/EG).

Bemötande: I lagen om vattentjänster definieras ett vattentjänstverk som en inrättning som sköter ett samhälles vattentjänster inom ett verksamhetsområde som kommunen har godkänt. I regeringens motivering till lagen om vattentjänster konstateras att ett förtydligande klagör att regleringen med avseende på vattentjänstverkens verksamhet och kundrelationer i lagen endast tillämpas på sådana inrättningar för vilka ett verksamhetsområde har godkänts.

Avgränsningen i dricksvattendirektivet (98/83/EG) för en anläggning som distribuerar vatten eller tar emot mer än 10 m³ avloppsvatten per dag eller försörjer mer än 50 personer på mer än ett fåtal fastigheter kan betraktas som en definition, men är inte ett uttömmande bedömningskriterium utan bedömningen grundar sig på den faktiska eller planerade samhällsutvecklingen.

Vattenandelslagens nätverksområden är glest bebyggda och består till stor del av fritidsbostäder, av vilka alla inte nödvändigtvis ens har behov av vattentjänster. Vattenandelslagens områden är inte heller YKR-tätortsområden. Utifrån Sibbo kommuns granskningar av verksamhetsområdena är inte områdena för vattenandelslagens distributionsnät sådana verksamhetsområden som avses i lagen om vattentjänster på grundval av den faktiska eller planerade samhällsutvecklingen.

Utlåtandet av Borgå hälsomyndighet

Utkastet till verksamhetsområde för vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område behandlades av Borgå stads miljöhälsosektion 20.4.2021. Miljöhälsosektionen beslutade att den inte har något att anmärka i ärendet.

Utlåtandet av Sibbo kommuns miljöövervakning

Vid sitt möte 28.4.2021 gav miljöutskottet i Sibbo kommun följande utlåtande om vattentjänstverkens verksamhetsområden: Utskottet anser att den nuvarande avgränsningen för Sibbo Vattens verksamhetsområde är tillräcklig. När Sibbo Vatten utvecklar sina distributionsområden ska hänsyn tas till de miljömässiga skälen, särskilt skyddet av grundvattenområden.

Sibbo kommun tackar utskottet för dess yttrande och tar hänsyn till de miljömässiga skälen, särskilt skyddet av grundvattnet, vid utbyggnaden av distributionsområden.

Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område

I den bifogade bilagan presenteras rapporten Vattentjänstverkens verksamhetsområden inom Sibbo kommuns område. Av den framgår Sibbo Vattens verksamhetsområde jämte övergångsperioderna. Bifogad är Karta 1, Sibbo Vattens verksamhetsområde för både vattenledningar och spillvattenavlopp, där Sibbo Vattens verksamhetsområde har markerats enligt fastighetsgränserna.

För vattenandelslagen som är verksamma inom Sibbo kommuns område – Kitö, Sibbe Coop och Suoni – föreslås inget verksamhetsområde.

För alla vattentjänstverk som är verksamma inom Sibbo kommuns område – Sibbo Vatten, samt Kitö, Sibbo Coop och Suoni – föreslås distributionsområden och de skyldigheter som åläggs vattentjänstverk. Bifogad är Karta 2, Vattentjänstverkens distributionsområden i Sibbo, som omfattar Sibbo Vattens och vattenandelslagens distributionsområden och en målinriktad utbyggnad av Sibbo Vattens distributionsområde inom en snar framtid.

Föredragande

Teknisk direktör Myllyvirta Ilari

Förslag

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen och vidare kommunfullmäktige att:

- 1) Verksamhetsområdet för Sibbo Vatten beslutas vara verksamhetsområde för både vattenledningar och avlopp i enlighet med bilagan Karta 1, Verksamhetsområde för Sibbo Vatten.
- 2) Fastigheter som ligger i utbyggnadsområdet för Sibbo Vattens verksamhetsområde och som ligger i områden där nätverket redan har byggts, måste anslutas till nätet senast den 31.12.2024.
- 3) Hela Sibbo Vatten verksamhetsområde är ett tätortsområde i enlighet med lagen om vattentjänster
- 4) Inget verksamhetsområde föreslås för Kitö vattenandelslag.
- 5) Inget verksamhetsområde föreslås för Sibbe vattenandelslag.
- 6) Inget verksamhetsområde föreslås för Suoni vattenandelslag.

Behandling

Beslut Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag

Fullmäktige 24.05.2021 § 52

258/14.05.00/2021

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige beslutar att:

- 1) Verksamhetsområdet för Sibbo Vatten beslutas vara verksamhetsområde för både vattenledningar och avlopp i enlighet med bilagan Karta 1, Verksamhetsområde för Sibbo Vatten.
- 2) Fastigheter som ligger i utbyggnadsområdet för Sibbo Vattens verksamhetsområde och som ligger i områden där nätverket redan har byggts, måste anslutas till nätet senast den 31.12.2024.
- 3) Hela Sibbo Vatten verksamhetsområde är ett tätortsområde i enlighet med lagen om vattentjänster
- 4) Inget verksamhetsområde föreslås för Kitö vattenandelslag.
- 5) Inget verksamhetsområde föreslås för Sibbe vattenandelslag.
- 6) Inget verksamhetsområde föreslås för Suoni vattenandelslag.
- 7) Gränserna för verksamhetsområdet uppdateras med 2-3 års mellanrum.
- 8) Distributionsområdet för Sibbo Vatten beslutas vara områdena i enlighet med bilagan Karta 2, Distributionsområden för vattenförsörjningsanläggningar i Sibbo. Sibbo Vatten upprätthåller en uppdaterad karta över sitt distributionsområde, tar hand om skyldigheter för vattenförsörjning på distributionsområdet och utvidgar vattenförsörjningens distributionsområde enligt lagen om vattentjänster 6 §.
- 9) Distributionsområdet för Kitö vattenandelslag beslutas vara områdena i enlighet med bilagan Karta 2, Distributionsområden för vattenförsörjningsanläggningar i Sibbo.
- 10) Distributionsområdet för Sibbe vattenandelslag beslutas vara områdena i enlighet med bilagan Karta 2, Distributionsområden för vattenförsörjningsanläggningar i Sibbo.
- 11) Distributionsområdet för Suoni vattenandelslag beslutas vara områdena i enlighet med bilagan Karta 2, Distributionsområden för vattenförsörjningsanläggningar i Sibbo.

Behandling

Beslut Fullmäktige godkände enhälligt kommunstyrelsens förslag.